

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1: Titlul proiectului de act normativ

LEGE privind aprobarea Ordonanței de urgență pentru modificarea art. 2¹ din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative și a art. III din Legea nr. 105/2020 pentru completarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative

Secțiunea a 2-a: Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Începând cu data de 01.01.2023, toți deponenții prevăzuți de art. 1 alin.(1) din Legea nr. 176/2010 *privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative*, cu excepția punctului 39 al acestui alineat, au obligația de a depune declarații de avere și de interese semnate exclusiv cu semnătură electronică calificată.

În cursul anului 2022, prin intermediul platformei e-DAI, au fost transmise Agenției Naționale de Integritate un număr de 769.542 de declarații de avere și de interese, dintre care doar 123.535 au fost semnate cu semnătură electronică calificată, respectiv 16% din numărul total.

Având în vedere procentul foarte scăzut al declarațiilor de avere și de interese transmise cu semnătură electronică calificată, precum și numeroasele solicitări venite din partea persoanelor responsabile, prin care se comunică insuficiența fondurilor pentru achiziționarea semnăturilor electronice calificate, preconizăm că în anul 2023 numărul declarațiilor de avere și de interese transmise prin intermediul e-DAI va scădea considerabil.

Astfel, majoritatea deponenților nu vor transmite declarațiile de avere și de interese, întrucât nu dispun de o semnătură electronică calificată, ceea ce este de natură să afecteze activitatea Agenției Naționale de Integritate privind asigurarea integrității în exercitarea demnităților și funcțiilor publice și prevenirea corupției instituționale. Totodată, nedepunerea declarațiilor de avere și de interese este sancționată printr-o amendă contravențională, prevăzută de art. 29 din Legea nr. 176/2010, fără ca legea să prevadă o sancțiune pentru neîndeplinirea obligației instituțiilor și autorităților publice de a asigura deponenților semnătură electronică calificată.

Totodată, se constată că numeroase instituții și autorități publice sunt, în continuare, în imposibilitate financiară și tehnică de asigurare a numărului necesar de certificate cu semnătură electronică calificată pentru depunerea declarațiilor de avere.

Toate aceste elemente reprezintă o situație extraordinară care impune o intervenție legislativă în regim de urgență, în vederea prorogării termenelor privind depunerea declarațiilor de avere și de interese exclusiv în format electronic și certificate cu semnătură electronică calificată.

Totodată, este necesară adoptarea unor măsuri urgente în vederea asigurării continuității activității de depunere și verificare a declarațiilor de avere prin evitarea blocajelor ce pot apărea la nivelul sistemului public, în legătură cu îndeplinirea obligațiilor legale referitoare la organizarea în mod unitar și coerent a activității de depunere a declarațiilor de avere și de interese în perioada exercitării mandatelor sau a îndeplinirii funcțiilor publice.

2.2 Descrierea situației actuale

În prezent, *Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative* reglementează procedura depunerii declarațiilor de avere și de interese de către persoanele care ocupă funcții sau demnități publice, așa cum sunt prevăzute la art. 1 din lege.

Agenția Națională de Integritate este o autoritate administrativă autonomă și funcționează ca structură unică, având ca atribuții evaluarea declarațiilor de avere și de interese, a modificărilor patrimoniale intervenite, a incompatibilităților și conflictelor de interese pe perioada îndeplinirii funcțiilor și demnităților publice de către persoanele prevăzute la art.1 din Legea nr. 176/2010.

Conform dispozițiilor art. 8 alin. (1) din acest act normativ, scopul autorității este asigurarea integrității în exercitarea demnităților și funcțiilor publice și prevenirea corupției instituționale, prin exercitarea de responsabilități în evaluarea declarațiilor de avere, a datelor și informațiilor privind averea, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite, a incompatibilităților și a conflictelor de interese potențiale în care se pot afla persoanele prevăzute la art.1, pe perioada îndeplinirii funcțiilor și demnităților publice.

În acest sens, art. 2 din Lege reglementează procedura completării și transmiterii către Agenția Națională de Integritate a declarațiilor de avere și de interese de către persoanele care ocupă funcții sau demnități publice.

Potrivit acestei proceduri, declarațiile de avere și declarațiile de interese se completează potrivit anexelor nr. 1 și 2 la Legea nr. 176/2010, cu modificările și completările ulterioare și se trimit Agenției în copii certificate, împreună cu codul numeric personal al declarantului. Toate declarațiile de avere și de interese sunt preluate și prelucrate în format fizic de către inspectorii de integritate, copiile acestora fiind arhivate fizic și electronic.

În vederea aderării la procesul de digitalizare a administrației publice, prin Legea nr. 105/2020 pentru completarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările aduse prin Ordonanța de urgență nr. 127/2021 pentru modificarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative și a art. III din Legea nr. 105/2020 pentru completarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, a fost reglementată o nouă modalitate de completare și transmitere a declarațiilor de avere și a declarațiilor de interese, acestea putând fi completate și depuse certificate cu semnătură electronică calificată sau cu semnătură olografă până la data de 31 decembrie 2022, iar începând cu 1 ianuarie 2023 este obligatoriu a fi completate și depuse exclusiv în format electronic, certificate cu semnătură electronică calificată.

De lege lata, în conformitate cu dispozițiile art. 2¹ alin. (3) din Legea nr. 176/2010, dispoziții introduse prin Legea nr. 105/2020 pentru completarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, modificat prin Ordonanța de urgență nr. 127/2021 :

„Începând cu 1 ianuarie 2023, persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1), cu excepția celor prevăzute la art. 1 alin. (1) pct. 39, au obligația de a completa și depune declarațiile de avere și de interese în format electronic, certificate cu semnătură electronică calificată, prin intermediul e-DAI.”

Legea stabilește că declarațiile de avere și de interese se depun în format electronic, certificate cu semnătură electronică calificată, acestea urmând a fi transmise Agenției Naționale de Integritate prin mijloace electronice de transmitere la distanță [art. 2¹ alin. (1)].

Prin urmare, începând cu 1 ianuarie 2023, declarațiile de avere și de interese, ar urma să fie completate și depuse exclusiv în format electronic, semnate cu semnătură electronică calificată.

Totodată, potrivit art. III din Legea nr. 105/2020 pentru completarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și

funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative „Până la data de 31 decembrie 2022, toate autoritățile publice, instituțiile publice sau unitățile din care fac parte persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1) pct. 1-38 din Legea nr. 176/2010, cu modificările și completările ulterioare, au obligația de a asigura deponenților certificate calificate pentru semnătură electronică.”

Nevoia de reglementare, în regim de urgență, a unor noi termene, fezabile și obiective, privind obligația depunerii declarațiilor de avere și de interese certificate cu semnătură electronică calificată, precum și necesitatea furnizării serviciilor de încredere calificate pentru instituțiile și autoritățile publice, impune modificarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate.

În acest sens, Agenția Națională de Integritate a pus la dispoziția autorităților publice, instituțiilor publice sau altor unități, din care fac parte persoanele care au obligativitatea depunerii declarațiilor de avere și de interese, platforma electronică e-DAI precum și procedura de transmitere la distanță a declarațiilor de avere și de interese, în vederea îndeplinirii obligațiilor ce le revin potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

La nivelul anului curent, au fost înregistrați în platforma e-DAI un număr de 385.693 de deponenți și 12.794 conturi înregistrate cu rol de persoane responsabile, procesul de înregistrare al acestor din urmă persoane fiind în continuare în desfășurare.

Tot la nivelul anului 2022, prin intermediul platformei e-DAI, au fost transmise Agenției Naționale de Integritate, un număr de 769.542 de declarații de avere și de interese, din care doar 123.535 au fost semnate cu semnătură electronică calificată.

Nu în ultimul rând, doar un număr de 11.498 de instituții sau autorități publice au cel puțin un cont creat pe platforma e-DAI.

Totodată, instituțiile și autoritățile publice întâmpină dificultăți în ceea ce privește achiziționarea certificatelor de semnătură electronică calificată, existând un impact financiar considerabil.

Or, toate eforturile apreciate în evaluările naționale efectuate în contextul Strategiilor Naționale Anticorupție dar și în cele internaționale (Comisia Europeană – GRECO, etc.), prin care Agenția Națională de Integritate și-a sporit și perfecționat permanent atribuțiile și mecanismele prevăzute de lege, sunt lipsite de substanță, în situația în care numărul de declarații de avere și de interese va scădea considerabil în anul 2023, din cauze neimputabile Agenției, respectiv a fondurilor insuficiente alocate autorităților și instituțiilor publice pentru achiziționarea semnăturilor electronice calificate.

Având în vedere că activitatea Agenției Naționale de Integritate, dar și formatul legislativ aferent au consacrat instituția ca model de bună practică la nivel internațional în zona sistemului de integritate și al declarațiilor de avere și de interese, este absolut necesar să nu fie afectat interesul public, prin diminuarea considerabilă a eficienței activității Agenției ca urmare a numărului scăzut de declarații preconizată în anul 2023.

Mai mult, interesul public este evidențiat și de Comisia Europeană care a reținut că „s-au înregistrat o serie de evoluții pozitive în ceea ce privește activitatea Agenției

Naționale de Integritate”, iar „faptul că începând din 2022 declarațiile de avere și de interese trebuie completate electronic și sunt disponibile online pentru public a sporit transparența și a facilitat activitatea Agenției”.

Dat fiind faptul că în anul 2023, numărul de declarații de avere și de interese transmise prin sistemul e-DAI va fi cu mult diminuat față de numărul înregistrat în anul curent, tocmai în considerarea lipsei semnăturilor electronice calificate, va conduce automat atât la afișarea unui număr redus de declarații de avere și de interese, cât și la scăderea încrederii cetățenilor în activitatea instituțiilor publice.

Astfel, prin raportare la exigențele statuate de normele legale în vigoare, dar și prin deciziile Curții Constituționale a României, arătăm că elementele anterior prezentate constituie o situație extraordinară, fiind necesară adoptarea unor măsuri urgente pentru asigurarea îndeplinirii obligațiilor referitoare la organizarea în mod unitar și instituționalizat a activității de depunere a declarațiilor de avere și de interese în perioada exercitării mandatelor sau a îndeplinirii funcțiilor publice.

Față de cele de mai sus și în considerarea punctului de vedere exprimat de Serviciul de Telecomunicații Speciale, Agenția Națională de Integritate a solicitat Ministerului Justiției promovarea prezentului proiect de act normativ pentru prorogarea termenelor privind obligația depunerii declarațiilor de avere și de interese certificate cu semnătură electronică calificată.

2.3 Schimbări preconizate

Prin prorogarea termenelor stipulate în Legea nr. 176/2010, așa cum a fost modificată prin Legea nr. 105/2020, respectiv prin Ordonanța de urgență nr. 127/2021, pentru depunerea exclusiv în format electronic a declarațiilor de avere și de interese, se preconizează a se facilita posibilitatea emiterii semnăturilor electronice calificate, necesare completării și depunerii declarațiilor de avere și de interese în format electronic.

Urgența prorogării termenului prevăzut de art. 2¹ alin. (3) din Legea nr. 176/2010 constă în imposibilitatea financiară și tehnică de a asigura un număr suficient de certificate cu semnătură electronică calificată, în necesitatea reglementării unei proceduri care să confere normelor juridice cuprinse în Legea nr. 176/2010, claritate și precizie, în contextul noii modalități de completare și depunere a declarațiilor de avere și de interese prin intermediul sistemului informatic de declarare online a averii și a intereselor, denumit în continuare e-DAI, gestionat de Agenția Națională de Integritate.

De asemenea, prin prorogarea termenului prevăzut de art. 2¹ alin. (3) din Legea nr. 176/2010, urmează să fie evitate blocajele ce pot apărea la nivelul sistemului public, în îndeplinirea obligațiilor referitoare la organizarea în mod unitar și instituționalizat a activității de depunere a declarațiilor de avere și de interese în perioada exercitării mandatelor sau a îndeplinirii funcțiilor publice.

Totodată, prin prorogarea termenului și stabilirea unei proceduri unitare și coerente de depunere, în format electronic, a declarațiilor de avere și de interese, se asigură *stabilitatea și eficiența legislativă*, conform dispozițiilor art. 6 alin. (1) și respectiv ale art. 23 alin.(2) din Legea nr. 24/2000 *privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative*.

Corelativ, proiectul de ordonanță de urgență propune prorogarea termenului reglementat de art. III din Legea nr. 105/2020, în care autoritățile publice, instituțiile

publice sau unitățile din care fac parte au obligația de a asigura persoanelor care au obligația declarării averii și a intereselor, certificate calificate pentru semnătură electronică.

Nu în ultimul rând, prorogarea termenului pentru depunerea exclusiv în format electronic a declarațiilor de avere și de interese asigură continuitatea transmiterii declarațiilor de avere și de interese, purtând semnătură olografă sau cu semnătură electronică calificată, contribuind la atingerea obiectivului privind dezvoltarea digitalizării sectorului public, obiectiv propus prin adoptarea Legii nr. 105/2020.

2.4 Alte informații *)

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4 Impactul macroeconomic

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

3.9 Alte informații

**Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.***)**

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2					7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						

4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
<p>4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</p> <p>a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;</p> <p>b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.</p>						
4.8 Alte informații						
<p>Secțiunea a 5-a: Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare</p>						
5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ						
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice						
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).						
5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE						
5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE						
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene						
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate						
5.6. Alte informații						
<p>Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</p>						

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative
6.5 Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 1431/2022.
6.6 Alte informații
Secțiunea a 7-a: Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ
7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.
7.3 Alte informații
Secțiunea a 8-a: Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ
8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ
8.2 Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea art. 2¹ din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative și a art. III din Legea nr. 105/2020 pentru completarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

~~PRIM-MINISTRU~~

NICOLAE-IONEL CIUCĂ

